

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 »
 Helyben háshoz hódva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 »
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 »

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hét és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kóriratok visszaküldésére
 vagy megőrsésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

Lecke a türelemről.

Egy nem-katholikus ur a tegnapi nap folyamán megszólított egy katolikus urat:

— Ott voltál vasárnap a kereskedelmi és iparkamara választásánál?

— Nem. Miért?

— Nagyon érdekes kép volt. Láthatad volna, milyen is az a zsidó felekezeti izgatás. Érdeemes lenne írni róla a Tiszántulban.

Egy harmadik ur közbeszólt:

— Nem gondoltátok, hogy ideje volna valahára nekünk keresztényeknek is tömörülni?

Ezzel abban is maradt a beszélgetés, melynek az az előzménye, hogy a kereskedelmi és iparkamaránál megkezdtek a keresztények kiirtását s olyan alaposan nekiláttak, hogy a kereskedők közt már csak mutatóba hagytak meg egyetlen egy keresztényt, az is Nagyvárad országgyűlési képviselője lévén, mint ilyet nem merték maguk ellen ingerelni; az iparkamarai tagok közt pedig az eddigi két izraelita helyett immár heten vannak, heten Mózes követői.

Hogy hogyan, miképpen történt az eset, azt nem firtatjuk. Mi csak az eredményt látjuk, a keresztény elemek gyökeres kipusztításának kétségbe nem vonható jeleit. Az eredmény pedig mindent megmagyaráz.

A választás előtt kétféle liszta forgott közkézen a kereskedőkre nézve. Mind a kettőben volt több keresztény kereskedő, becsületes, tekintélyes urak, többnyire ofyanok, a kik tagjai voltak a kamarának az előtt is. Mikor szavazásra került a sor, a keresztények szépen leszavaztak egyik vagy másik listával törlés nélkül. A zsidó kereskedők is leszavaztak, csak hogy közülök a többség itt is, ott is törlötte a keresztényeket s így jött létre az a liszta, a melyből, ha mutatóba nem hagynak rajta egy keresztény nevet, hát bátran meglehetne alakítani a Chevrá Kadisa választmányát is.

Igy fog ez menni lassankint Nagyváradon mindenütt, végig az egész vonalon. A keresztény elem előbb csak nemtörődömségből enged át egyre több helyet, majd elkövetkezik az az idő, hogy a paritásra hivatkozva, 50—50 százalékos

megoszlást igényelnek „keresztény és” nem keresztény közt, azután a mi fokozott indolenciánkkal kisebbségbe szorulunk s mikor teljesen biztosnak érzik magukat ők, akkor bennünket egyszerűen kidobnak. Ma a kamarából, holnap az iskolaszékből, holnapután a törvényhatósági bizottságból — mindenünnen, a hol lábukat megvethetik.

Itt vannak a mi szeretetreméltó szabadgondolkodóink is, akik minden keresztény módon érző és élő embert szeretnének az ő saját külön »türelmi« tintájukba fojtani. Állandó udvarlói, kész csatlósai mindenkinek, akit nem vízzel kereszteltek. Térdet-fejet hajtanak minden héber érdek előtt, némi keleti vállvergetések kedvéért. Szeretnék most egyik-másik urat megkérdezni közülök, hogy hát a vasárnapi kis esetről mi a vélekedésük? Ime, a folyton dicsőített, hárgörbitve tömjénezett zsidóság kibuktatta magát a kamara elnökét, az egyik fő-főszabadgondolkodót, Huzella Gyulát is! Sohsem gondolta volna árva feje, hogy őt valamikor a szabadgondolkodó zsidóság, mint keresztényt fogja megbuktatni.

A keresztény Nagyvárad pedig csak nézze ezt a térhódítást tovább is összetett kézzel. Azaz dehogy is összetett kézzel! Mi csak cibáljuk egymást házi perpatvarokban, huzzunk annyi felé, a hányan vagyunk, csináljunk szabadgondolkodó köröket cionista velleitásokkal s mikor egy szép napon mindenünnen kiropitenek bennünket az utcára, akkor csodálkozhatunk, hogy is juthattunk oda.

Megmondom: a magunk élnetlenségéből és rövidlátásából.

Burg Ferdinánd házassága a képviselőházban. Burg Ferdinánd házassági ügye szóba került a magyar képviselőházban is. Polónyi Géza ugyanis interpellációt jegyzett be a Ház interpellációs könyvébe Ferdinánd Károly főherceg házassága tárgyában. Polónyi Géza a magyar közjog szerint Károly Ferdinánd lemondását semmisnek és érvénytelennek tartja és interpellációjában érinteni fogja a trónörökösé és az ezzel kapcsolatos kérdéseket.

Miniszterek esküje. Bécsből jelentik: Az uralkodó ma bucsukihallgatáson fogadta dr Mayer Robertet, a lelépő osztrák pénzügy-

minisztert. Majd pedig Braf és Dlugos minisztereket fogadta, akik a hivatalos esküjüket tették le.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, november 20.

Elnök Návay Lajos. Az elnök előterjesztései után rátért a Ház a költségvetés tárgyalásának folytatására.

A belügyi tárca.

Sándor János a belügyi tárca előadója részletesen foglalkozik a belügyi tárca hatáskörébe tartozó ügyekkel. Hangoztatja, mily nagy szükség van a kórházak szaporítására. A kormány mindent meg akar tenni, hogy e javaslat kapcsán a kórházaknál fennálló anomáliákat megszüntesse. A gyermek védelemről szólva megemlíti, hogy már eddig is tételt intézkedés arra, hogy az elhagyott gyermekek az erkölcsi zülléstől megóvassanak s a jövőben még fokozottabb mértékben fognak öröküdni azon, hogy az e téren mutatkozó hiányok sürgősen pótolassanak. Foglalkozik az állami tisztviselők fizetésének rendezésével, s kijelenti, hogy a kormány szívesen javít az állam tisztviselőinek helyzetén s e kérdéssel állandóan foglalkozik is. A városoknak adandó összeget újabbán egy millió koronával emelte a kormány, s ugyanekkor a vármegye tisztviselőinek helyzetét is javítani óhajtja. (Helyeslés.) A javaslatot elfogadásra ajánlja.

Hamersberg László: Kéri a kormányt, hogy az állami tisztviselőknek helyzetét javító törvényjavaslatot sürgősen terjessze a Ház elé. Kijelenti, hogy a községek helyzete sokkal rosszabb, mint a városoké s éppen ezért szükségesnek találja, hogy a városok helyzetének javításával párhuzamosan kell a községek helyzetét is javítani. Kifogásolja, hogy a kormány csak százhetvenezer koronát vett fel a költségvetésbe az ártézi kutak turására. Ismételtén kijelenti, hogy a javaslatot nem fogadja el. (Helyeslés és taps balról.)

Czerny Mihály (munkapárti) rövidesen foglalkozik a javaslattal s azt a kormány iránti bizalmánál fogva elfogadja.

Györfly Gyula (Justh párti) beszélt még s nem fogadja el a költségvetést.

Kurdi Gyula és **Mihályi** Tivadar beszéltek ezután, a költségvetést nem fogadják el. Ülés vége 2 órakor.

Kabós Ferenc lemondása.

Budapest, nov. 20.

(Saj. tud.) A Magyar Curir értesülése szerint Kabos Ferenc holnap adja be lemondását. A Ház szerdán foglalkozik a lemondással.

Veiszlovits Adolf és Fia

cég „Concordia Entreprise des Pompes Funébres“ Első nagyváradai temetkezési vállalatával és márvány művek gyárával Rákóczi-ut 13. sz. a. épült házába (a régi Apolló épülettel szemben) ÁTKÖLTÖZÖTT.

Az 1858. év óta fennálló vállalat jóakaratu pártfogását és támogatását új otthonában is kéri kiváló tisztelettel **Veiszlovits Lajos.**

A hosszupályii választás kitüzése

A központi választmány ülése.

Biharvármegye központi választmánya tegnap foglalkozott a hosszupályii választás ügyével és elhatározta, hogy a megüresedett mandátum betöltése végett a választást december 6-ára tüzi ki. A választmányi ülésen dr. Fráter Barnabás alispán elnökölt, aki az ülést megnyitván, bejelenté, hogy Beóthy László hosszupályii országgyűlési képviselőt kereskedelmi miniszterre nevezte ki a király s e miatt lemondott mandátumáról.

Balogh János előadó felolvasta ezután a képviselőház leiratát, melyben a választmányt a választás kiírására szólítja fel. Javasolja, hogy a választás napjaul december 6-át jelölje ki a választmány.

A javaslatot egyhangulag elfogadták.

Ezután a választási tisztikart választották meg.

Választási elnök: dr. Móricz Ernő. Az első szavazatszedő küldöttség elnöke dr. Móricz Ernő. Jegyző: Kovács Gyula.

A második küldöttség elnöke dr. Móricz Pál, jegyző Páló Péter.

Helyettes elnökök: I. küldöttségénél Fleischer Jakab. II-nál Szunyogh László. Helyettes jegyzők Pally József, Fibi István.

A rend fenntartásával Balásszázy Iván derecskei főszolgabíró bizta meg a választmányt.

A szavazás a következő sorrendben fog történni.

Az első küldöttségénél szavaznak: Hosszupályi, Hencida, Konyár, Nagyléta.

A második küldöttségénél: Pocsaj, Esztár, Gáborján, Ujléta, Sáránd, Monostorpályi, Hajdubagos.

A választás december 6-án reggel 8 órakor Hosszupályiban az e célra kijelölt helyen fog megkezdődni.

Az eddig nyert értesülések szerint a került képviselője ismét Beóthy László lesz, akinek pártja csak növekedett az utolsó választások óta.

Magasabb lakbérosztályt Nagyváradnak.

Nagyváradnak a magasabb lakbérosztályba való sorozása iránti értekezletüket vasárnap d. e. 11 órakor tartották meg az állami tisztviselők a törvényszéki épület tanácstermében. A több százan megjelent tisztviselőket Molnár Géza kuriai bíró üdvözölte, melynek megtörténte után Bary József kir. törvényszéki elnököt az értekezlet elnökévé, Molnár Géza kuriai bírót és Siket Traján posta és távirda igazgatót pedig társelőkökké választották, jegyző lett dr. Tátray Kálmán kir. járásbíró. Kiss István segédtanfelügyelő, mint előadó ismertette, hogy Nagyváradon immár ott tartunk, hogy lakásokat méreg drágán sem lehet kapni. Markáns vonásokkal mutatott rá, hogy az üzleti spekuláció azaz ok, amely a lakások árát tulon túl felcsigázta. Mélyen átgondolt, szépen előadott beszédében meggyőzően indokolta, hogy Nagyvárad joggal tart rá számot, a II. lakbér osztályba való sorozásra. Többek hozzászólása után az elnök határozatilag kimondotta, hogy küldöttségileg kéri fel, ugy Nagyvárad város főispánját, mint országos képviselőjét, hogy az értekezleten kiküldött bizottság által kidolgozandó memorandumot a pénzügyminiszternek és annak egy másod példányát a miniszterelnöknek adják át.

Az értekezlet másik pontja a drágasági

pótlék kérdésének tárgyában többek hozzá szólása után arra az álláspontra helyezkedett az értekezlet, hogy megvárja a kormány részéről való teendő intézkedéseket és attól teszi függővé további magatartását.

Végül Molnár Géza kuriai bíró ismert idealizmusától áthatott szellemű beszédében egy oly irányú országos mozgalom megindítását indítványozta, melynek célja volna az állami tisztviselői lakások felépítése, továbbá az, hogy az állam közbenjárására a tisztviselők a terményeket első kézből nyerhették.

Ezt az indítványt lelkesen tette magáévá az értekezlet Kurovsky Ferenc főügyész-helyettes azon pótindítványával kiegészítve, hogy megkeresi a tisztikar az országos tisztviselő egyesületet és felkéri, hogy e két fontos dolog megvalósítása iránt indíton országos mozgalmat.

Ezután az értekezlet déli 1 órakor ért véget.

A kamarai választások.

A reformpárt győzelme.

Vasárnap zajlott le Nagyváradon a kereskedelmi és iparkamarai beltágok választása.

Altalában ugy a kereskedőknél, mint az iparosoknál nagyon gyenge volt az érdeklődés. A kereskedőknél összesen 360 szavazatot adtak le, míg az iparosoknál a 2000 szavazóból összesen 210-en vettek részt a választáson.

A kereskedőknél.

A kereskedő tagok választásánál élénkebb volt az élet, de a szavazó csak egyenkint jött. A reformpárt erősen dolgozott a Kereskedelmi Csarnok jelöltjei ellen. Oriási korteskedést fejtettek ki és sikerült is lisztájukat győzelemre juttatni, ami által tekintélyes, régi kamarai tagok, sőt maga Huzella Gyula kir. keresk. tanácsos, 10 év óta a kamara elnöke, szintén kimaradt a kamara tagjai közül.

A választást a Kereskedelmi Csarnok helyiségében Csatáry József elnök vezette. Bizalmi férfiak voltak a Csarnok részéről Hofbauer Pál és Kelen Béla, a reformpárt részéről Schwarz Izidor és Leitner Márton; a rendőrségtől Dajka Endre alkapitány, Horváth Géza tb. alkapitány és Ziláhy Antal rendőrfelügyelő.

Délután 5 órától este 10 óráig tartott a szavazatok összeolvasása.

Az eredmény a következő: megválasztottak:

Rendes tagokul:

Dr. Moskovics József 308
Lővenstein Zsigmond 293
Schwartz Antal 297
Brüder Jenő 284
Markovits Sándor 263
Uilmann Sándor 259
Weisz Lajos 223
Breider Armin 221
Leitner Márton 221
Dr. Kenéz-Kurliander Ede 216
Boros Jenő 210
Dr. Hoványi Géza 208
Diósy Lajos 208
Roth Henrik 182
Schwartz Izidor 174
Weisz Mór 165

szavazattal.

Póttagokul:

Ifj. Popper József 283
Némethy Mihály 282
Rákos Vilmos 270
Lővinger József 221
Jónás Andor 187

Kálmán Ferenc 187
Kohn Adolf 182
Flegmann Armin 140
Huzella Gyula 156
Andrényi Gusztáv 136
Hofbauer Pál 134
Dr. Popper Akos 133

szavazatot kaptak s így csak 10 szavazaton mullott, hogy Huzella Gyula nem lett beválasztva.

Az iparosoknál

Itt még lanyhább volt az érdeklődés; délután már alig került szavazó.

Az elnöki tisztet Sziládgy Ernő töltötte be tapintattal. Bizalmi férfiak voltak: Cser János, Ungerleider Mór, Horváth Ferenc és ifj. Mónus Sándor, a hatóság részéről jegyző Egely Alajos fogalmazó, személyazonossági tanu Kemény tb. alkapitány és a rendet Vadász r. felügyelő tartotta fenn.

Este fél 7-kor kibírdették az eredményt. Megválasztottak:

Rendes tagokul:

Bodnár János (bádogos) 203
Cser János 206
Hann Lajos 207
Moskovits Farkas 196
Stagl Kálmán 200
Szabó Károly 207
Szántó Dezső 203
Sziládgy Ernő 206
Sztarill Ferenc 206
Tátray Sándor 204
Ungerleider Mór 198
Urán Mihály 129
Weinberger Lajos 203
Zboray Gyula 200
Rendes Vilmos 205
Spitzer Benjámín 145 szavazattal.

Póttagokul:

Kálmán Ernő 196
Bródi Márton 139
ifj. Mónus Sándor 206
Madarász Gyula 191
Ujlaky István 206
Molnár János 208
Köblös Ferenc 208 szavazattal.

Az ipartestület hivatalos lisztájából kibukott Lebovits Rudolf eddigi kamarai tag s Spitzer Benjámín jött be helyette.

Kitüntetett őrnagy. A nagyváradai társadalom egyik közkedveltségű tagját Kermenszky őrnagy, hadapródiskolai tanárt szép kitüntetés érte. A király ugyanis az őrnagy nyugalomba vonulása alkalmából a Ferenc József rend lovagkeresztjét adományozta a távozó katonatisztnak. Kermenszky hosszú években keresztül működött Nagyváradon, ahol a hadapród iskolához volt beosztva.

FLEGMAN

uj áruházát
megnyitotta,

melynek megtekintésére a
n. é. közönséget tisztelettel meghívja.

A városházi család.

— **Elfogták a főbűnöst. — Detrich Tibor vallomása. — Budaházy tagad. — Klemens Pétert felfüggesztették.** —

Városszerte kínos szenzációt keltett a városházán előfordult nagy csalás és okmányhamisítás ügye. Kávéházban, társaságokban ez a kínos eset foglalkoztatott mindenkit s az a vélemény alakult ki, hogy a városházán gyökeres reformot kell életbeléptetni a pénzkezelésnél s különösen az utalványok és nyugták kezelésének eddigi rendszerén mielőbb változtatni kell.

Detrichet elfogták.

A nagyváradai rendőrség szombaton két táviratot küldött a tápiószelci csendőrségnek. Az elsőben kérte, hogy ha *Detrich Tibor* ott tartózkodik, azonnal tartóztassa le s szigorú felügyelet alatt kísértesse Nagyváradra.

A második táviratban figyelmeztette *Jánossy Gyula* főkapitány-helyettes a csendőrséget, hogy az elfogatásnál óvatosan járjon el, nehogy *Detrich* megszökjék, vagy öngyilkos legyen.

A figyelmeztetésnek meg volt a foganatja. A két csendőrből álló őrs a legnagyobb óvatossággal járt el az elfogatásnál.

Mivel tudomást szereztek róla, hogy *Detrich Tibor* ott tartózkodik atyjánál, s mivel a házat úgy megközelíteni nem lehet, hogy meg ne lássák a közeledő csendőröket, szemmel tartották a házat, nehogy elmeneküljön a keresett csaló, s midőn besötétedett, magukhoz vették a kisbíró és esküdtet s körülfogták a házat.

A két csendőr behatolt a házba.

Amidőn a csendőr ajtót nyitott, ott találtak egy széken ülve.

Amint az ajtón beléptek, *Detrich Tibor* felugrott a székről s átakart futni a másik szobába. Az első csendőr azonban fegyverét lekapva, harsány hangon kiáltotta felé:

— Allj, vagy lövök!

A csendőrök erre megláncolták az atyja előtt s bekisérték a lakószobába, majd onnan még az éj folyamán a vasúthoz vitték.

Reggel 2 óra után kellett volna vele megérkezni Nagyváradra, azonban a vonat több mint 2 órát késett s így reggeli 5 óra már elmúlt, mikor a vonat berobogott a nagyváradai állomásra.

A két csendőr a megláncolt gavallért gyalog kísérté be a rendőrségre, ahol *Kemény Ignác* ügyeletes rendőrfelügyelő vette át a foglyot.

Azonnal értesítették telefonon *Jánossy Gyula* főkapitány-helyettes, aki csakhamar megjelent hivatalában s megkezdte *Detrich* kihallgatását.

Beismer mindent.

Detrich Tibor teljesen meg van törve s beismer mindent. A bűnös manipuláció történetét a következőképp adta elő:

Alig lépett a város szolgálatába, *Budaházy Kálmán* könyvelővel barátságos viszonyba lépett. *Budaházy* igen el volt adósodva s több ízben kért és kapott kölcsönt.

Mikor őt a számvétségől a pénztárhoz hívték számfejtőnek, még szorosabb lett a

barátság köztük, mert egymás mellett dolgoztak.

Ez ízben *Budaházy* kérte, hogy kölcsönözzön neki 450 koronát, mert árverés van ellene kitűzve s ha nem fizet, teljesen tönkre lesz téve. *Detrichnek* nem volt pénze s így nem tudott kölcsön adni.

Budaházy erre elszaladt hivatalából, valószínűleg pénzt keríteni, de bizonyára nem kapott, mert csakhamar visszajött a hivatalba.

Ekkor mondta neki *Budaházy*, hogy tudja a módját, hogy lehetne könnyen pénzhez jutni. Így azután elmagyarázta, hogy már kifizetett nyugtát kell valahogy az ellenőről elcsenni s alul a naplósámot levágják, s másodszor is bemutatják kifizetés céljából a városi pénztárnak. Ezzel a móddal könnyen felvehetik a pénzt.

Detrich, állítása szerint, eleintén szabadkozott, de *Budaházy Kálmán* folyton unszolta:

— Ha a számfejtő és a könyvvezető egyetértenek, úgy lehet a dolgot elkönyvelni, hogy az összeg szépen belejön a szárszámadásba és soha sem jönnek rá a csalásra és hamisításra.

A sok unszolásra végre is belement a dologba. Az első alkalommal, ez év június 17-én az *Andrényi Károly* és fia cég már kifizetett nyugtájával próbáltak szerencsét és sikerült 658 koronát felvenni.

Ezt az összeget egészen átadta *Budaházy*nak, aki adósságokat fizetett s mulatott belőle.

Ezután jött a többi, hol egyenkint, hol együtt kikeresték a bűnös üzelmekre legalkalmasabbnak vélt nyugtákat.

Mint már említettük, a temesvári hadtestparancsnokság által küldött 1509 korona révén pattant ki a dolog. A főszámvéző ezen tételnél vette észre, hogy a letéti naplóból kiutalt összeget felvette valaki, de nem lett beutalva a vízvezeték-alapba.

A gyanu mindjárt *Detrichre* irányult, de ő tiltakozott a gyanúsítás ellen s így kutatni kezdték az erre vonatkozó okmányt.

Az a legérdekesebb, hogy *Detrich* maga is be állott a keresők közé.

Mikor azután végre kitűnt, hogy *Detrich* vette fel jogtalanul a pénzt, azt be is vallotta s azt mondta visszafizeti. Es megtörtént az a hiba, hogy ebbe belemagyaráztak.

Ki is fizette *Detrich* az összeget, de olyan pénzből, amelyet szintén a városi pénztárból vett fel csalárd uton.

Az öngyilkosság vagy Amerika.

A csalók észrevették, hogy most már kutatnak.

Detrich és *Budaházy* — *Detrich* vallomása szerint — mindennap találkoztak ezután s *Budaházy* egy ízben ajánlotta *Detrichnek*, hogy vagy menjen ki Amerikába, vagy löjje főbe magát.

Arra a gondolatra jöttek, hogy *Budaházy*

kérdésködjék *Egely* Alajos városi fogalmazónál, miként lehet kiszökni Amerikába utlevél nélkül. *Egely* Alajos kezeli ugyanis az utlevél ügyet. Ezen szándéktól azonban elállottak.

Detrich ezután szabadságra ment, lemondott állásáról s a város tanácsa megadta a felmentvényt.

November 10-én találkoztak utoljára s ekkor mondta *Budaházy* *Detrichnek*:

— Fuss, szaladj; minden kiderült.

Egyben kérte *Budaházy*, hogy állítson ki egy nyilatkozatot, hogy ő (*Budaházy*) semmiben nem bűnös.

Detrich elutazott Biharugrára, egy jóbarátjához, majd Biharpüspökibe s onnét Tápiószelére.

November 16-án *Detrich* táviratot küldött *Budaházy*nak, a következő tartalommal:

»A kért nyilatkozatot nem adom, igyekezz a dolgokat applanálni; ha kellemetlenségem származik, téged sem kimélek.«

Másnap, november 17-én levelet is küldött *Detrich* *Tápiószeléről* *Budaházy*nak, amelyben értesíti, hogy családja hajlandó a kicsalt összeg felét megtízíteni, a másik felét ő (*Budaházy*) fizesse meg.

Detrich egyik Bihar megyében lakó nagybátyjának is írt levelet *Sándor* bátyám megszólítással, de ezt nem küldte el rendeltetési helyére, hanem az édes atyja megküldte *Szűcs Géza* főszámvézőnek.

Detrichet vasárnap egész nap kihallgatta *Jánossy Gyula* alkaptány, sőt *Detrich* egyenes kérésére éjjeli 2 óráig tartott a kihallgatás.

Budaházy tagad.

Budaházy Kálmán, dacára *Detrich* vallomásának, konokul tagad. Aljas rágalomnak mondja *Detrichnek* igen terhelő vallomását. Egyáltalában nem is tud arról, amivel *Detrich* vádolja. Igaz, hogy kapott tőle táviratot és levelet, de ezzel csak őt is beleakarja keverni a bajba.

A vallomás során azonban *Detrich* olyan dolgokra is rámutatott, amelyek még ki sem pattantak s amelyek azt látszanak igazolni hogy *Budaházy* nem ártatlan. Így azt is vallotta *Detrich*, hogy *Budaházy Kálmán* kétszer vette fel novemberi fizetését és a lakbérét még augusztusban. Ez ki is tűnt a vizsgálatnál, tehát a városi pénztárt és *Klemens Pétert* is becsapta, aki akkor helyettes pénztárnok volt. *Budaházy* ezt az egy dolgot beismeri.

Klemens felfüggesztése.

A tegnapi nap szenzációja *Klemens Péter* főpénztári ellenőr felfüggesztése volt. *Detrich* ő ellene is terhelő adatokat vallott.

Mikor *Klemens Péter* helyettesítette a szabadságon levő *Papolicsy Ferenc* főpénztárnokot, egyik szombat este a napszámosok fizetésénél 100 korona hiány mutatkozott a pénztárban: valószínűleg elfizetés folytán.

Hogy a hiányt pótolhassa *Klemens*, *Detrich*től kért kölcsön 100 koronát.

Mután is panaszkodott *Klemens*, hogy milyen sok baja van a hiányokkal, *Budaházy* azzal vigasztalta, hogy majd segítünk ezen. A legközelebbi szombaton, a napszámosok fizetésénél *Budaházy* kétszáz koronával nagyobb utalványt állított ki, amelyből *Klemens* kifizette a száz korona kölcsönt, a többit pedig apróbb hiányok fedezésére fordította.

Ezt *Klemens Péter* beismeri, valamint azt, hogy kétszer fizette ki *Budaházy* fizetését és lakbérét, de azon feltétel mellett, hogy *Buda-*

házy a következő hónapban, illetve negyedkor nem veszi fel járandóságát.

Ezért függesztették fel Klemens Pétert és sikkasztásért folyik ellene a vizsgálat.

A polgármester *Tóth* Béla mérnöki hivatali könyvezetét rendelte ki Klemens helyére ellenőrnek s tegnap délután a pénztárt át s adta.

Mennyit csaltak.

A vizsgálat már kiderítette, hogy mennyit csaltak ki a városi pénztárból a jómadarak.

Papolczy Ferenc főpénztárnok négy ízben adott ki hamis okmányra 7340 korona 5 fillért, *Klemens* Péter pedig, míg a pénztárnokot helyettesítette, 15 ízben fizetett ki 14015 korona 95 fillért, tehát összesen felvettek 21355 koronát, amelyből *Budaházy*-nak 9000 korona ment a kezébe.

Séta az ügyészséghez.

Szombat óta a rendőrség, de különösen *Jánossy* Gyula alkapitány óriási munkát fejt ki, hogy a szerencsétlen ügyet teljes világításba hozza.

Majdnem éjjel-nappal folytatja a kihallgatást.

Több ízben kihallgatták már *Budaházyt*, *Detrichet*, *Klemens* Pétert, továbbá *Szűcs* Géza főszámvevő, *Andriska* Józsefet, *Papolczy* Ferenc főpénztárnokot stb.

Detrich Tibort és *Budaházy* Kálmánt tegnap átkísérték a kir. ügyészséghez. *Klemens* Pétert pedig előzetes letartóztatásba helyezték.

Arról értesülünk, hogy *Detrich* Tibornak nem ez az első bűne. Rokonainak és jötevőinek már régebben is okozott keserű napokat.

Budapesten két helyen volt állásban s mindkét helyen sikkasztott, azért kellett távoznia.

Szó volt nem régen arról, hogy *Bige* Béla helyett őt nevezzék ki közgyámmá, de *Hlatky* Endre főispán a nagyon magas protekció dacára, ellene volt s nem nevezte ki.

† Dr Vályi János.

A görög-katholikus egyházat tegnap nagy gyász érte. *Vályi* János eperjesi görög-katholikus püspök vasárnap hajnalban rövid betegkedés után influenzában meghalt. A 74 esztendősen főpap a legutóbbi püspöki konferencián még részt vett s úgy látszik ez alkalommal hült meg. Budapestről való visszatérése óta jálandóan gyengélkedett, de súlyos beteg nem volt, úgy hogy halála általános meglepetést keltett. Magas korára való tekintettel orvosa ajánlóan mellette volt. Vasárnap hajnalban állapota válságosra fordult, oxigénbelégzést is kapott, de segíteni már nem lehetett.

Halála hírére dr *Fischer-Calbrie* Agost, kassai püspök ma reggel Eperjesre utazott és személyesen kondoleált a nagyprépostnál, majd a káptalan fejénél. Az elhunyt püspök temetése csütörtöki lesz. A gyászszertartást valószínűleg *Drohobecsky* Gyula kőrösi püspök fogja végezni.

Vályi János 1837-ben a szabolcsmegyei O-Vencselle községben született. Debrecenben, Ungváron és Nagyváradon végezte a középiskolát, majd az ungvári liceumban a hittudományi tanfolyamot. A hittudományi doktorságot Bécsben szerezte meg. Tanár volt a papnövel,

dében, kiváló egyházjogász volt, több dolgozata is megjelent, egyetemi tanárnak volt kändálva, mikor kathedra helyett püspöki székbe került. Eperjesi püspök 1882-ben lett. Püspöki működése alatt szerzett érdemeinél fogva a pápa házi prelátusává, trónállóvá s római gróffá lett; az országos ezredéves ünnepség alkalmából a Lipótrend középkeresztjét kapta. 1903-ban pedig ötélsége a titkos tanácsosi méltósággal tüntette ki.

13 K 50

13 K 50

Urak figyelmébe!

"THE ROOSEWELT SCHOE"

férfi box fűzős, gombos, rendes vagy amerikai alakban

kitűnő minőségű

Goodyear welt készítés

13 korona 50 fillér

kapható. — Egyedüli raktár

REICHARD áruháza

cézgnél.

13 K 50

13 K 50

UJDONSÁGOK.

* Vetítő estély a katolikus körben.

Ma este lesz a harmadik vetítő-estély a katolikus körben, mely elé bizonyára most is élénk érdeklődéssel tekint a közönség. Ezuttal *Norvégia* kerül bemutatásra. A fehér vásznon szép, színes képek varázsolják élénk ennek a természeti szépségekben oly gazdag országnak gyönyörű helyeit. Az előadást dr *Pataky* Arnold theologiai tanár fogja tartani, aki maga is beutazta Norvégiát.

* **Prohászka püspök Berlinben.** November 25-én lesz Berlinben gróf *Szögyeny-Marich* László osztrák-magyar nagykövet leányának, *Itona* grófnőnek esküvője gróf *Chorinszky* Károlylyal. Az eskető szertartást dr *Prohászka* Ottokár székestehérvári püspök fogja végezni. Az esküvőn jelen lesz *Vilmos* császár is, aki a nagykövet családjának régi jóakarója.

* **Alelnök választás a Biharmegyei Tanítóegyletben.** A biharmegyei általános tanítóegyesület most megtartott közgyűlésén *Számborovszky* Rezső katolikus tanítót, a pápai arany érdemkereszt tulajdonosát, lelkes éljenések között alelnökké választotta. Ezen választás fényesen igazolja, hogy az egyesület kebelében vallásos és hazafias szellem uralkodik.

* **A költségvetés a pénzügyi bizottságban.** Nagyvárad város pénzügyi szakbizottsága csütörtöki, november 23-án délután 4 órakor ülést tart, amely alkalommal a város jövő évi költségvetését és az ezzel kapcsolatos ügyeket tárgyalják.

* **Kinevezés.** Dr *Miskolczy* Ferenc főispán tegnap dr *Balász* Endrét cséfi járási orvossá nevezte ki. Ezzel a gyors kinevezéssel igen nagy szolgálatot tett a főispán a cséfi kör-egészségügynek. A kinevezésben felhívja a főispán az új járási orvost, hogy a hivatalos esküt a kinevezés kézhezvétele után nyomban tegye le és azonnal foglalja el állását. Dr *Acs* Sándor kórházi segédorvos állásáról lemondván, a megüresedett állásra dr *Kiss* Ferencet nevezte ki.

* **Az ügyvédszövetség gyűlése.** Nagyváradon többször előtörtént utóbbi időben, hogy a törvényszék a jobb csődöket az ügyvédek közti sorrend félretételével olyan ügy-

védeknek adta, a kik alig pár hete vagy hónapja nyitottak irodát — mind nyugalmazott bírók. Ez ellen akart állást foglalni a nagyváradi ügyvédszövetség és a jövőre nézve lehetetlenné tenni ezen esetet. Vasárnap délelőtt nagy számban gyűltek ezért össze az ügyvédek a Szövetség rendkívüli közgyűlésére, amelynek elnöke dr *Adorján* Emil, jegyzője pedig dr *Fenyő* Sándor volt. *Adorján* Emil dr megnyitójában ismertetette a helyzetet és kérte a Szövetség tagjait, hogy kellő higgadsággal vitassák meg ez anomáliákat. *Fenyő* Sándor be-terjesztette a választmány javaslatát, a melyet többek felszólalása után elfogadtak azzal, hogy az ügyvédszövetség és kamara hat főtisztviselője garanciát kérjenek a törvényszék elnökétől a jövőre a hasonló esetek ismétlődése ellen.

* **Halálozás.** Mint öszinte részvétellel értesülünk, súlyos csapás érte *Zsdánszky* László posta-távirda titkárt, felesége édesanyjának özv. *Szécsy* Gyulánénak elhunyt alkalmából. Az elhunyt urin 75 évet élt, az utóbbi időben sokat betegeskedett. Temetése holnap délelőtt 11 órakor lesz a Teleky-utcai postahivatal épületéből.

* Hogyan gyűjtenek Jókai szobrára?

A vigéckedés botrányaiból felhozunk egy esetet, tanulsággul. Nagyvárad egyik legelőkelőbb tudósához és írójához beállított a napokban két elegánsan öltözött hölgy. Bemutakoztak, az egyik a névjegyet is átadta, melyen nemesi predikátummal ellátott név állott. Foglalkozása is rajta volt: tanár. A másik névre az illető ur már nem emlékszik. A két hölgy szapora szóval előadta, hogy ők kegyeletes célra gyűjtenek: a nemzet nagy költőjének, *Jókai* Mórnak a szobrára. Minden hazafinak kötelessége a nemes célt pártolni, mert *Jókai*... stb. stb. A végén előkerült az aláírási ív és az illető ur aláírt 5 koronát, amit ki is akart fizetni. A hölgyek elegáns mozdulattal tiltakoztak.

— Kérem, mi csak az aláírást gyűjtjük. Majd méltóztatik csekk lapot kapni, azzal tessék beküldeni az 5 koronát.

A csekk-lap nem jött, ellenben jött helyette egyik előkelő fővárosi cég köszönő levele, melyben megköszöni a *Jókai* iránti szíves támogatást. Az illető ur el nem tudta gondolni, mit hálálkodik olyan nagyon egy nagy cég azért az öt koronáért? Megtudta azonban hamarosan mindennek az okát, mikor egy szép napon négy nagy csomag könyv megérkezését jelezték címére a postáról. *Jókai* műveit küldték a nyakára, persze nem az öt koronáért. Az illető ur természetesen felháborodva utasította vissza a küldeményt s ügyvédhez fordult, aki sietett a cégnek azonnal tudomására hozni, mi-csodi visszaélést követte el a cég nevével. Előkelő fővárosi cégről lévén szó, kizártnak tekinthető, hogy a pakli a cég tudtával történt volna így s így egyelőre az illető céget meg nem nevezzük. Minthogy azonban mások is ki lehetnek téve hasonló elegáns gyűjtőke be-kopogtatásának, felhívjuk rá a közfigyelmet s a rendőrség figyelmét is. Óvakodjunk az elegáns és előkelő nevű tanároktól, ha *Jókai* szobrára gyűjtenek!

* Ügyészségi megbízott helyettesek.

Az igazságügyi miniszter dr *Monyhért* János élesdi járásbírói jegyzőt az élesdi és *Bojér* András magyarcsékei járásbírói jegyzőt a magyarcsékei járásbírói mellett alkalmazott ügyészségi megbízottak helyetteseivé nevezte, illetve rendelte ki.

*** Nagy vasuti szerencsétlenség.** Borzalmos vasti katasztrófa hirtelen érkezik Oravicáról. Az oravicza-temesvári vasútvonalon történt. Egy pályakocsi, melyen harminc munkás ült, összekötött egy tehervonattal. A munkások közül ketten meghaltak, tizennyolcan súlyos sérüléseket szenvedtek.

*** Tragikus látogatás.** Vasárnap este megdöbbentő szerencsétlenség érte a nagyváradi társadalom egyik családját. Vasárnap este fél 10 órakor Bagossy Béla nyugalmazott államvasuti ellenőr felesége Retesár Katalin két leánya Olga és Viola kíséretében látogatásba ment Bodó Ferenc nyugalmazott vasuti mérnök családjához, Szaniszló-utca 39. sz. alá. Bagossyné már utközben rosszul érezte magát, azonban ennek nem tulajdonított komolyabb jelentőséget. Mikor Bodó lakásának a kapujához értek, Bagossyné hirtelen rosszul lett és csak lányai segítségével tudott a szalonba bemenni. Bodó Ferencné mit sem sejtve a történetekről, örömmel sietett a roskadozó léptekkel közelgő Bagossyné elé.

— Hogy vagy édesem? — Kérdezte Bodó Ferencné. — Feleletet a két leány adta, akik ijedten mondták:

— Anya nagyon rosszul van.

Azonnal orvosért futottak. Az orvos mire megérkezett már csak a beállott halált konstata. A temetés holnap délután 3 órakor lesz a Sziglieti u. 12. sz. gyászos házból. Az elhunytat hozzátartozóin kívül kiterjedt rokonsága gyászolja. A megboldogult lelkiüdvéért az engesztelő szentmisét 23-án 9 órakor mutatják be a várad-olaszi róm. kat. plebániái templomban.

*** Iskolaszanatórium a tengerparton.** A Dálmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület a magyar tengerparton: Cirkvenicán iskolaszanatóriumot és üdülőházat létesített, a melyben oly fertőző betegségben egyáltalán nem szenvedő, gyöngékedő, lábadozó gyengefejlődésű leány és fiatalulók nyernek csekély díjért kitűnő ellátást és legmondosabb felügyeletet, akik tisztán a klíma és a tenger állandó hosszabb használata által teljesen visszanyerik az egészségüket és megmentetnek az élet számára. Az üdülőház ennél fogva állandóan nyitva tartatik és a növendékek végzik tanulmányaikat is a D. M. K. E. iskolaszanatóriumában és az év végén a szomszédos fiumei állami iskolában tesznek vizsgálatot. Nyron minden hely be van töltve az üdülőházban annyira, hogy a D. M. K. E. gyönyörű két emeletes épületében tanárnők felügyelete alatt a lányok nyernek elhelyezést, a fiuk számára pedig mindig külön villát kénytelen bérelni a kultur-gyűlés. Télen azonban annyi hely van D. M. K. E.-ben, hogy minden év szeptember havától június haváig üdülő felnőtteket és családokat is felvesz a D. M. K. E. csekély díjért gyönyörű szobákat és kitűnő ellátást ad. Az iskola sanatóriumában és üdülőházban való felvételről a D. M. K. E. főtitkári hivatalában (Budapest István ut 81.) lehet bármikor fordulni.

*** Tűz.** Vasárnap reggel 4 órakor Weiss Sámuel Aradi u. 17. sz. házának istállója eddig még meg nem állapítható okból kigyuladt és leégett. Az idejekorán kivonult tűzoltóság a tüzet lokalizálta. A kár még megállapítva nincs.

*** Ötmillió vonatrablás.** A Páris és Marseille között közlekedő gyorsvonatot, mint Párisból táviratozzák, tegnap este mintegy hatvan kilométernyi távolságra, Massonál egy fegyveres banda kirabolta. A három postakocsit felleszítették s a pénzküldeményeket elrabolták. A postaigazgatóság az eddigi vizsgálat alapján ötmillió frankra becsüli a kárt, mivel azonban az elrablott hetvenhat postaszák közt több le-

pecsételt bankküldemény is volt, a kárt teljes pontossággal megállapítani eddig még nem lehetett. A rendőrség nagy apparátussal nyomoz. Párisból rendőrcsapatokat küldtek a környék átkutatására. A konstantinápolyi francia nagykövetség címére küldött pénzeszsákokat a rablók menekülés közben elvesztették.

*** Apró hírek.** Meglopták a lakadalomban Szelezsán Demeter brátkai lakos szombat este lakadalomba volt hivatalos. Szelezsán nagyon jól találta magát az összegyűlt vendégek között. Reggel azonban mikor távozni akart keservesen konstata, hogy valaki 60 koronát tartalmazó pénztárcáját ellopta. A csendőrség a tolvajt Domokos Florika személyében elfogta — *Dolgoznak a betörők.* Szerle Bonbura erdő-dámosi lakos tegnapelőtt bentjárt Elesden vásárolni, melynek eszközlése után hazament. Távolléte alatt lakásának ajtaját feltörték s bent mindent összeforgattak. A betörők 28 korona készpénzt és 48 korona értékű ruhaneműt vittek el. A csendőrségnek sikerült a tettest Szabó Béter erdődámosi lakos személyében kinyomozni. A betörők ellen a feljelentést megtették.

*** Éjjeli látogató.** Hegyesi Dániel és Salamon Antal, amint tegnap hajnali 4 óra körül kávéházból hazamentek s a Szilágyi Dezső-u. 29. sz. a levő lakásukba benyitottak, meglepetve látták, hogy lakótársuknak, Csigus Györgynek ágya felől egy idegen ember az ajtó felé ugrott. Hegyesi és Salamon az idegent azonnal megkötözték és vallatóra fogták. Bekísérték a rendőrségre, hol kiderült, hogy az idegen látogatót Biri Ferencnek hívják, ki lopási szándékkal hatolt be Szilágyi Dezső-u. 29. sz. házába. A rendőrség letartóztatta s ellene a bűnvádi eljárást folyamatba tette.

x Itt a vadászat!! Ha élvezettel akar vadászni, úgy fegyverét és patron szükségletét szerezz be szakembernél, mert nem mindegy az, hogy csak puska vagy patron legyen, hanem fontos, hogy az jó és szakértő által legyen készítve, ne hagyjuk magunkat félrevezetni hangzatos hirdetésektől, mert rendszeren későn bánjuk csak meg, ha ilyeneknek felülünk. **Sauer-féle** fegyverek eredeti gyári árban árjegyzék szerint; továbbá a legelső rendű gyárosok fegyverei csak **LADÁNYI JÓZSEF** puskaművesnél kaphatók eredeti árban. M. kir. löporáruda. Telefon 269. Nagyvárad Rákóczi-ut.,

*** A Ceres-díjkiírás határideje meghosszabbítva.** Amint a Ceres-művek igazgató-ságától értesülünk, a 30,000 koronás Ceres díjkiírásra vonatkozó pályázatok beküldési határideje, közki-vánatra ez év december hó 1 éig lett meghosszabbítva. Jogában áll tehát azon vevőknek is, akik már egyszer betérjettették pályázatukat, még több szalagot a határidő végéig beküldeni, amelynek minden 5 darabjéért egy újabb sorsjegyszámot kapnak.

x Október havában megjelenő magyar és német folyóiratok nagy választékban érkeztek. Kérjen mutatványszámot. **Benkő Artur.** Telefon 870.

ORSZÁGOS KÖZVETÍTŐ BANK
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Nagyvárad, Rimanóczy-utca 9. I. em.

Kieszközl
törlesztéses és jel-
zálog kölcsönöket,
Financirozza HÁZAK VÉTELÉT és ELADÁSÁT és azokra, mint minden más ingatlanra a legmagasabb értékbecslés szerint GYORSAN OLCSO KÖLCSÖNT folyósítat.

ÓVÁS.
Óvakodjunk a selejtes kézi munkáktól, Bóvli árut ne vegyen, mikor
ujat és szépet
nálam az elismert olcsó áron szerezhethet be.
TÁTRAY GUSZTÁV
Rákóczi-ut 4. sz. — Telefon 783.
Figyeljünk a czégre

Értesítés.
Van szerencsénk a mélyen tisztelt háztulajdonos urak becses tudomására hozni, hogy **Óváry Lajos kályhás üzletét** átvettük s az eddigi szolid alapon folytatjuk **ÓVÁRY TESTVÉREK**
cég alatt.
Kiváló Jóságú modern és izléses kályháinkkal, pontos kiszolgálással és becsületes munkával óhajtjuk továbbra is mélyen tisztelt megrendelőink elismerését kinyerni s a boldogult elődünk által szerzett bizalmat továbbra is fentartani. A legdivatosabb és legegyszerűbb
cserépkályhák
állandóan raktáron vannak.
Javítási munkák a legrövidebb idő alatt eszközöltnék. Nagybecsű megrendeléseiket kérve, vagyunk tisztelettel **Óváry Testvérek kályhás iparosok**
(Óváry Lajos utóda).
Csengeri-utca 27. szám.

Kolosváry Sándor
ékszerész, arany és ezüstműves üzletét
folyó év május 1-én helyezte át
míg az építkezés tart Nagy-
várad, Rákóczi-ut 5. sz. Veiszlovits
házba, az Orsolya zárda templomával
szemben.

Rimanóczy műbutorgyár.
:: Állandó bútorkiállítás. ::
I. rendű tölgy és bükkfa parketta saját gyártmány.
Saját készítményű modern cserépkályhák állandóan raktáron. Elvállalja kályhák javítását.
Raktár és iroda: Rákóczy-ut, saját ház.
:: TELEFON: 796. ::
Költségvetés díjtalan.

x Csillár és fémáru gyártási telep:
Nagyvárad Iroda s raktár
 Szt. János-u. 1. **Bémer-tér 3.**
Telefon 556. Készítik a legizlésebb kivitelben modern és stilszerű csillárokat, villamos, gáz vagy petroleumra. Átalakítások s régi csillárok galvanizálása; **villamos motor, világítási** és csengő berendezések a legolcsóbban. Kiváló tisztelettel STERN ADOLF. 33

SZINHÁZ.

Heti műsor:

Kedd: Faust.
 Szerda: Rigoletto.
 Csütörtök: Hamlet.
 Péntek: Eszmadta.
 Szombat: Hamlet.
 Vasárnap délután: Ezred apja, este: Artatlan Zsuzsi.

A **csikós.** Vasárnap este mindig népies hangulat van a színházban. Nem is lehet jobbkor adni népszínművet, mint ilyenkor. Ez talán finom tapintat az igazgatótól, a páholyok és szölyék kiválóbb izlésű közönségével szemben, amely hétköznap jár színházba, de egyben széles mosolyu hízegés a »csak« vasárnap járók számára.

Mert kérem a nép gyermekei csiklandó humort éreztek a szerelmes, fekete inges haragvó csikós-bojtár szerelmi átkozódásaiban s olyan jóízűen kacagtak a tragikus jeleneteken. Különböznél ilyen volt a színpad is; soha ilyen unottan nem játszottak. Mintha a primitív világ, mely a darabban a rivaldafényre élé kerül, nem érdemelné meg a színészi ambíciót, a scenikai pontosságot és a hűséges rendezést. Az egyetlen *Hunyadi* érdemel klasszikus alakításáért meleg dicséretet; a többi nagyon stilszerűtlen és modern volt. Még a kóristák is: — széles vonalú, fekete aszurs harcnyában jártak (de hogy?) a csárdást. *Flutur.*

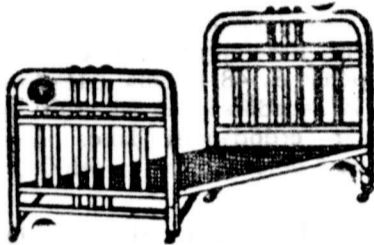
A sevillai borbély.

Rossini az olaszok Mozartja. Csipkefinom és minden olaszos izléstelenségtől ment muzsikája egyenlő rangban áll a nagy német klasszikusok zenéjével. Legszebb és legértékesebb munkája a Sevillai borbély, mely a vigooperák klasszikus típusaként szerepel a zeneirodalomban. Már csak azért is örvendünk kell az olasz staggione vendégjátékának, mert nélkülük sohasem hallhattuk volna színpadunkról ezt az igazán lelket gyönyörködtető zenét. Mert arra gondolni sem szabad, hogy a mi társulatunk valaha égbekiáltó torzítások nélkül előadhassa ezt az operát. Rossini a régi, alaposan iskolázott énekesek számára írt s azért ma csak legelső rangú énekesek adhatják elő, vagy pedig a hangnak csodálatos természetes hajlékonyságával megáldott olaszok. Még vagyunk győződve, hogy a tegnapi először fellépett opera-staggione a Tripolisz-faló országnak nem a legkiválóbb énekesekből áll, mégis produkciójuk, zavartalan igaz élvezetet szerzett.

Tiszán csengő, lágy, hajlékony, a legnehezebb koloraturát könnyen győző hangjuk, pompás szövegkiejtésük, gyönyörű recitálójuk, feltétlen intonálási-biztonságuk csodálatba ejt Mometti Guerina k. a. hangja olyan mint a pacsirta csicsérgés, ami másnál művészet, az nála természetes. Játshi könnyűséggel éneklie a legnehezebb tutamokat, a fioritúrák gyöngyszemekként perengnek ajkairól stac-

cattói úgy szólnak, mint a csengő. Melferira a tenorista igazi olasz lírai énekes, hangszíne majdnem nőiesen magas és végtelen nehéz szerepét bámulatos precizitással énekelte. A címszerepet Rebonato baritonista énekelte szintén nagy művészettel, recitálása oly szép volt, hogy alig hallottunk még különbet. Játéka kifejező és élénk volt. Carlo Rosiban kiváló Moliére színész vészett el. Bartoló alakítása klasszikus, amellet szög basszbariton hangja van s kiváló énekes. Mesés szép basszusa van Lombardinak, bármely elsőrendű operaház színpadán megállaná a helyét. Ő is nagyon jól játszik.

Vas és rézbutor

gyári rakitári

Szekevényag 3 matraccal 20 korona

Sodronybetát 10 korona
 Rézkarniss 4 korona

Gyermekágy 24 koronától feljebb, kapható

Kohn Adolf

vaskereskedőnél Nagyvárad, Kossuth-utca
 10 sz. Telefon 636.

IRODALOM.

A Szigligeti Társaság ünnepe

Gárdonyi Géza és Rákosi Viktor tiszteletére.

Szép és méltó irodalmi ünneppel nyitja meg Nagyvárad irodalmi társasága idei felolvasó szezonját, amely kiválóan érdekesnek és magas színvonalban állónak gíerkezik: Két jubiláló, kiváló magyar író: Gárdonyi Géza és Rákosi Viktor tiszteletére rendezi a társaság a matinét, amely e hó 26 án, délelőtt 11 órakor lesz a város székepületének nagytermében. A felolvasó ülés műsora a következő:

Rádl Ódón a társaság elnökének megnyitója.

Gárdonyi Géza és Rákosi Viktor művésze. Irta és felolvassa dr. Vucskics Jenő, a Társaság rendes tagja.

Gárdonyi Géza és Rákosi Viktor üdvözlése. Felolvassa Sas Ede, a Szigligeti-Társaság főtitkára.

Az én gazdám. Humoreszk. Irta Rákosi Viktor. Felolvassa Hunyadi József, a Szigligeti színház művésze.

Költevények. Irta: Gárdonyi Géza. Előadja Etsy Emilia, a Szigligeti színház művésznője.

Z E N E.

Pabló Casals Nagyváradon.

A tulajdonképeni »szezón« még jó mesze van, de a zenei élet máris hatalmas lendületet vett és egymásután új szenzációkat hoz. Ezek közül a művészi érték szempontjából kétségtelenül a legjelentősebb az, ami egy hét múlva tölt meg zsutolásig a Csarnok hatalmas termét. Pabló Casals hangversenye. Ha nem tudnák azt, hogy Casals-ot már évek óta a celló Paganini-jének hívják s hogy ez a fiatal művész a gondonka legnagyobb élő mestere, akkor is óriási művésznek kellene itélnünk ab-

ból, hogy hangversenyét *hétköznapra* tűzte a rendezőség, egy szürke köznapra, amikor a közönség a maga megszokott életmódának nyugodtságát csak igazán nagy, kritikán felülálló művész kedvéért áldozza fel. Casals legutóbb Angliában hangversenyezett a londoni »Musse-hall«-ban óriási sikerrel s most indul Magyarország nagyobb városaiba hangversenykörútra. Az egész országban óriási érdeklődéssel várják a nagyszerű művészt, de tán sehol úgy, mint Nagyváradon. Mióta a hangversenynek első hírért adtuk. Tömeges előjegyzések történtek Vidor Manó üzletében, úgy hogy táncos jegyekről mielőbb gondoskodni.

EGYESÜLETEK.

A nőegylet tea estélye. A biharmegyei és nagyváradai nőegylet folyó hó 23-án este 5 órakor a Kereskedelmi Csarnok nagytermében tea-estélyt rendez, mely alkalommal városunk előkelő hölgyei izletes teával és süteménnyel látják el a közönséget. Az estély táncsal lesz egybekötve, a zenét egyik elsőrendű zenekar szolgáltatja. Az egylet elnöksége felkéri a közönséget, hogy a jótékony cél érdekében menél nagyobb számban megjelenni sziveskedjék.

NYILTTÉR.

NEUMANN TESTVÉREK

Üvegfestészeti és diszúvegezési műintázete.

Üvegcsiszoló és tükör árúgyár.

NAGYVÁRAD, RÁKÓCZI-UT 55. SZÁM.

A főltisztelendő papság szives figyelmébe ajánljuk műtermünkét

templom ablakok diszúvegezések készítésére, művészi és egyszerűbb kivitelben ólom keretbe foglalva.

CGZGÜNK TÖBSZÖRÖSEN KITUNTETVE.

Telefon 1164.

BODOKI MATILD

A legtisztább és legértékesebb lugos savanyúvíz.

Pezsgővel vagy borral pompás ital.

Főrtátr. IFJ. ULMANN IZIDOR és FIAI cégénel.

Telefon 253.

Kapható minden nagyobb fűszerüzletben és vendéglőben.

Igazságszolgáltatás.

Gyujtogatás bosszúból. Ifj. Pósa Sándor Bagamer községben ez év augusztus 13-án összeveszett Csuka Lidiával, akivel vadházaságban élt. Emiatt azután otthagya és elhátarozta, hogy megbosszulja magát az asszonyon. Bosszuját be is váltotta, mert augusztus 17 én felgyujtotta Csuka Lidia házat, amely tövig leégett. Ma kezdődött meg ifj. Pósa Sándor bünygyének tárgyalása az esküdtszék előtt. Pósa

tagadja tettét, azonban az eddig kihallgatott tanúk ellene vallanak. Még egy sereg tanu kihallgatása van hátra, úgy, hogy ítélet csak holnap estére várható.

TÁVIRATOK.

Lujza hercegnő kielégítése.

Páris, nov. 20.

Lujza hercegnő a belga állammal egyezséget kötött, a melynek értelmében a hercegnő a kopachi alapítványból kielégítést fog kapni. A hercegnő ennek ellenében lemond az ítélet megfölebbezéséről.

Bartóffi József kitüntetése.

Budapest, nov. 20.

Bartóffi József földmívelésügyi államtitkár a Ferenc József-rend csillagos rend közép keresztjét kapta. A népszerű államtitkár kitüntetését mindenütt nagy örömmel fogadták.

Egység vagy Halál.

Budapest, nov. 20.

A nemrég megalakult Egység vagy Halál egyesület tagjai többnyire tiszték. Az egyesületnek nincsenek belső politikai céljai, hanem inkább az lesz a főadata, hogy befolyást gyakoroljon a külső politikára s az összes szerbeket egyesítse.

A Holcknecht testvérek temetése.

Bécs, nov. 20.

(Saját tudósítónktól.) Ma délután volt a Holcknecht testvérek temetése. Megrendítő volt amikor a szülők elbucsztak a gyermekektől. A temetés után az apa meglátogatta a kórházban Róbert fiát, a kivel most találkozott először, a találkozás nagyon megindító volt, de a merényletről egy szót sem szóltak.

Tüzhányó kitörése.

Calania, nov. 20.

Ma reggel 7 óra 50 perckor kitört a Stromboli. A tüzhányó kitörése roppant erős. Szünni nem akaró fekete füstoszlopok emelkednek az égnek és a kráteróriási köveket hány ki magából. A lakosságot leirhatatlan pánik fogta el.

KÖZGAZDASÁG.

Gabona üzlet.

Borgida Béla és Társa jelentése

Budapesten

A gabonabörzsdén tegnap kissé szilárd volt az irányzat. Készáruforgalom tizenötezer mázsa 5 fillérrel magasabb árak mellett.

Határidők sárlata:

Áprilisi buza (1912)	— —	11.79
Áprilisi rozs	— —	10.21
Októberi zab	— —	9.64
Áprilisi zab	— —	9.79
Májusi tengeri (1912)	— —	8.48
Októberi rozs	— —	9.69
Októberi buza	— —	11.95

Budapesti értéktőzsde.

Magyar Általános Hitelbank nagyváradi fiókjának távirati jelentése.

Magyar hitelrészvény	— —	848.—
Osztrák hitelrészvény	— —	652.25
Jelzálogbank	— —	484.50
Leszámitoló és pénzváltó	— —	571.—
Salgótarjáni közsén	— —	675.—
Osztrák államvasut részvény	— —	720.—
Közuti vasut	— —	789.—
Beocsini cement	— —	—
Augusztusi tengeri	— —	8.60
Augusztusi repce	— —	14.60
Rimamurányi vasmű	— —	619.—
Városi vasut	— —	415.—

REGÉNYCSARNOK.

HELÉN.

Írta: Schmidt Amália. — Fordította: N. M. (Folytatás) 21

— Es ily nyomorúságokkal töltjük az estét! — gondola Miksa; de minthogy nem tudott okosabbat tenni, ott maradt és érdek nélkül vett részt a jelen levők fölületes beszélgetéseiben.

Az öreg Synthern grófné kötelességszerű érdeklődéssel szentelte magát vendégei mulattatásának; de emellett ép oly kevéssé mulasztotta el leányát szemmel tartani, mint nem szűnt meg soha egy pillanatra sem ama kedvenc tervére gondolni, hogy Constance az ifju Bruchlandhoz nőül adja.

E tervet tulajdonképen semmi egyéb nem alapíthatta, mint saját óhajására; mert Miksa épen semmit nem tett, ami azoa föltevésre jogosított volna, hogy melegebb érzelmeket táplál a fiatal grófnő iránt. Hogy Constance Miksának néha tetszett, s aztán ismét nem tetszett, ezt Constance modora okozta, amint ez igen gyakori esett azoknál, kik csak ritkán mentek minden kacsárságtól.

Mi d-mezónál Constance anyja egész a mai estéig bizonyos határozatlan reményeket merített a báró magaviseletéből, melyeknek annyiban volt is alapjuk, amennyiben Miksa Constance társaságát szeretni és azon időt, melyet a társaságban töltött, kiválólag neki szentelni látszott.

Ma azonban és pedig láthatólag önkéntelenül, anny: közönyösséget tanúsított a szép Constance iránt, oly szórakozottan, oly szótlanul ült mellette, mintha legcsekélyebb sejtelve sem volna igéző közeléről. Ez kissé nyugtalanította a tervező anyát, úgy, elhatározta, miként a dolgot maga fogja kezébe venni és az óhajtott célhoz vezetni.

— Az ifju Bruchland bárónak akaratos izlése van, — gondola magában; — szükséges tehát azt figyelembe venni. Bármily tündöklő jelenség legyen Constance a társaságban, bármily világa legyen is, Bruchlandnak jobban tetszenék, ha otthon, természetes valójában láthatná őt. Etre alkalmat kell neki adnom.

Az okos grófnének igaza volt és kétségkívül ez lett volna a legjobb eszköz, hogy leányát Bruchland előtt egész szeretreméltóságában tüntesse föl, ha az ő termeiben szó lehetett volna természetes való ról és otthonról, a báró felfogása szerint.

A grófné még azon este több vendége előtt panaszkodott, hogy rosszul éri magát és hozzátette, hogy ha egészsége rövid idő alatt javulni nem fog, kénytelen lesz minden nagyobb társaságról lemondani és csak néhány bizalmas barát elfogadására szorítkozni. Reményli ugyan, hogy nemokára jobban lesz, mert semmit sem óhajtott inkább, minthogy maga lehessen leányának kísérelője, de ha holnapig jobban nem fogja magát érezni, kénytelen lesz sógornőjét, Hammer bárónőt fölkérni, hogy Constance-ot az angol követ táncsélyére vezesse.

Es úgy történt. Constance nagynője feltu-

gyelete alatt jelent meg a követ estélyén, s a következő napon anya és leánya, az elsőnek boudoir-jában együtt ülve, várták néhány bizalmas barát megérkezését.

— Kedves Constance! — mondá a grófné, — olvashatnál nekem valamit; az jó benyomást tesz, ha itthon foglalkozunk.

— De kit várunk? anyám! — kérde Constance, ki előtt nagyon kellemetlen volt ezen úgynevezett elvonulás; — ki az, kinek kedvéért érdemes volna jó benyomást tenni?

— Hiszen tudod, ki lesz itt: Hammer né-
néd, Berg kisasszony, Bruchland báró és Almen ur.

Constance kissé félrevonta szép ajkait, mintha a nevezettek között senkit sem találna valami különös figyelemre méltónak.

— De legalább saját gyönyörködtesünkre olvassunk hát valamit, gyermekek! hogy hamarabb teljék az idő.

— Tehát mondj valamit, anyám!
— En mondjak? Nem, válaszsz magad, Constance.

— Itt van »Az utolsó lovag« Grün Anasztástól és a »Rajnai ut« Müller Farkastól.

— Ah nem, csak köteteményeket ne; tudod hogy nincs irántok érzékem és mindig önmegtagadásomba kerül, ha ilyesmit, a felolvasó iránt való szivességből, hallgatnom kell.

— Itt van »Ellen Middleton« Lady Fullertontól.

— Ah nem, az oly túlzottan ir.

— Vagy Gutzkow »Diakonissá«-ja!

— Az Istenért! — kiáltott a grófné, még kezét is fölemelve, — az az ember oly borzasztó dolgokat ír. Fivéred a múlt télen olvasott fel valamit »A szellem lovagjai«-ból; emlékszel rá? Az a könyv tele van csunya, felforgató eszmékkel.

(Foly. köv.)

A szerkesztésért felelős:

Dr VUCSKICS GYULA

TÁTRAY és TSA RT.

Vasöntöde és gépgyár. Nagyvárad, Össi-tér.

Elvállal: Épület és műlakatos munkákat, vízvezeték és csatornázási munkákat, gyárak teljes berendezését, közelműveket.

Gyárt: gazdasági gépeket és ekéket, magánjárokát és cementipari gépeket.

Biharvármegye legnagyobb gépjavító műhelye.

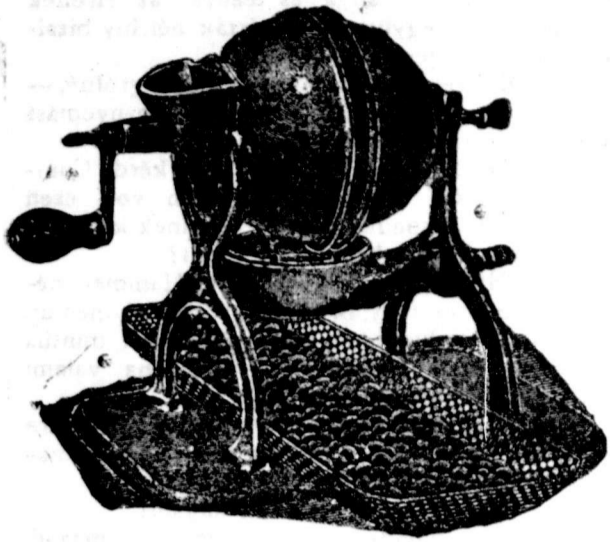
Műszaki gépészmérnöki iroda.

Bumbera István

papi- és polgári szabó
NAGYVARAD, BÉMER-TÉR.

Ugy a helybeli mint a megyei főtisztelendő papság szállítója.

Helybeli és vidéki Telefon szám 869.

Aszodi Mihály

Sas-palota Kossuth-utcai cukorka- és csemege nagyáruházának:

jelentése Karácsonyra

olcsó gyári árakkal,

mint tudnivaló dolog, Aszodi-cég országára ismert és egyik a legnagyobb, úgy árban, mint választékban mélyen tisztelt vevő közönség figyelmébe ajánlható cikkek: Szalon cukrok kilója 2 koronától. Mesés csillár-dolgok 6 fillértől. Csokoládé alakok 6 fillértől. Megehető finom karamellek 2 fillértől. Di-zdobozok, Bonbonok 50 fillértől. Remek játékok finom Bonbonok töltve 20 fillértől kezdve beszerezhetők

Egyedüli lerakat. Gyermekkedvence. Ezer és ezerféle díszdolgokkal rendelkezik.

Gyermekek ajándékba kapnak egy karácsony szép krampuszt, meglepő érdekes.

Karácsonyfák eredeti behozatala, igen olcsó árak mellett.

Datolya, malaga, theakenyér, krach mandula, füge, olasz mogyoró, prunella, dió, kókusz dió, halkonszervek, szardíniák, theák, eredeti angol rum stb.

igazán meglepő olcsó árak mellett szállít Vidéki csomagolás ingyen

Aszodi Mihály

trieszti kávé, thea közvetlen behozatali, cukorka és déligyümölcs nagykereskedő Kossuth utca Sas palota

„Cukorka Király” Kert-utca. Bethlehenben nincs szebb karácsony, mint Aszodinál Kossuth-u. Telefon: Fő-üzlet 635. Fiók-üzlet 1016.

„Mesés”

cipők láthatók a

Moskovits anatómiai cipőgyár

Bémer-téri

fióküzletnek kirakataiban.

Feldstrick Kálmán

könyvkötészete és dobozgyártása
Nagyvárad, Rákóczi-ut Moskovits-ház
A Széchenyi étteremmel szemben.

Készít mindennemű a szakmába vágó munkát a legegyszerűbb és a legdiszesebb kivitelben.

Nagyvárad-város, Biharvármegye, Magy. kir. ítéletábra, a Nagyvárad és vidéki M. kir. Adóhivatalok, M. kir. honvédbadapródióskola és a megyei összes főszolgabírók és körjegyzők szerződéses szállítója

231

A Bihar megyei Gazdák Áru és Hitelintézete Rt.

Nagyvárad, Nagypiac-tér, Andrányi-ház.

Befizetett alaptőke: 1.000.000 korona.

Elfogad takarékbetéteket, ha azok állandók 5%-os kamatoztatásra, továbbá folyószámlai betéteket is elfogad.

A betétkamatadót az intézet fizeti.

Folyószámla hitelt nyújt legkedvezőbb feltételek mellett.

Leszámitol váltókat a legelőnyösebb kamattal mellett gazdálkodók, kereskedők és iparosok részére és foglalkozók mindennemű bankszerű beszedésekkel (incassó) olcsó díj mellett.

Előleget nyújt értékpapírokra, terményekre és árukra; kölcsönöket ad előnyös törlesztés mellett.

Jelzálog és törlesztéses kölcsönöket folyó-sít házakra és földbirtokokra

161

Dajkovits E.

fényirodájában
Sas palota

esküvői felvételek a legdiszesebb elrendezésben,
villany felvételei speciálitása
utólérhetetlen.

Hirdetések

felvétetnek a kiadóhivatalban.

2—3 középiskolát végzett fiú

nyomdász tanulónak

felvétetik

Szent László-nyomda
R.-T.-nál.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Ertesítjük a t. közönséget, hogy a

Wolfram lámpák

ára olcsóbb lett, **Wolfram** és egyéb izzólámpák nagy raktára **legolcsóbb áron** a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelésre ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk.

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világi tási és erőátviteli berendezések felszerelését.

Csillarak

izzólámpák

állandóan nagy választékban kaphatók.

Villamos motorok

1/2 korótól minden nagyságban.

Főszerező telefonja 55. sz.

CERES-DÍJ-KIÍRÁS

K 30.000.-

Közkívánatra a végső határnap a pályázatok beküldésére vonatkozólag december hó 1-éig

meghosszabbított!

Természetesen jogában áll mindazon igen tisztelt vevőknek, aki már egyszer pályázatát beterveztette, a meghosszabbított határidőig újabb szalagokat beküldeni, amelynek minden 5 darabjéért egy újabb sorsjegyszámot kap.

Nagyvárad város katonai ügyosztálya.

25091-911. szám.

FELHÍVÁS!

A véderőről szóló 1889. VI. t.-c. 35. §-a értelmében felhívom mindazon hadköteleseket, kik az 1889. 1890. és 1891. évben Nagyváradon születtek, avagy itt illetőséggel bírnak, ugyszintén a Nagyváradon tartózkodó idegen illetőségű állítasköteleseket is, hogy az 1912-ik évben tartandó sorozásokhoz való összeírás céljából a folyó évi november havában Nagyvárad város katonai ügyosztálya előtt a hivatkozott törvény idézett §-ában foglalt szigorú büntetés terhe alatt, mulhatatlanul jelentkezzenek. Egyszersmind figyelmeztetem az állítás köteleseket: 1. hogy a vdt. 31., 32., 33. és 34. §§-ában a papok, papjelöltek, papnövéndékek, tanítójelöltek, tanítóképzései növendékek, öröklött mezőgazdaságok birtokosai, a családfentartókra és az egyévi önkéntességre vonatkozó kedvezmények valamelyike iránt netáni igények érvényesítésére vonatkozó felszerelt kérvényeiket az 1912. év január vagy február havában Nagyvárad város katonai ügyosztályához, illetőleg idegenek az illetékes járási tisztviselőhöz, legkésőbb azonban a sorozás napján a sorozó bizottsághoz nyújtsák be. 2. hogy az illetőségi sorozójáráson kívül leendő állítás megengedése iránt a Vdt. U. 27. §-a értelmében felszerelendő kérvények november havában a jelentkezés alkalmával nyújtandók be, a mikor is az 1. pontban jelzett kedvezmények valamelyike iránti esetleges igények is érvényesíthetők és igazolhatók. Igazolatlannal később benyújtott kérvények elutasíthatók. Végül megjegyzem, hogy a jelentkezés kötelezettségének, valamint általában a vdt. eredő kötelezések elmulasztása jelen felhívásnak, vagy a vdt. törvényben foglalt kötelezettségek nemtudása által ki nem menthető és az ilyen kifogások a büntetés kiszabásánál figyelembe vétetni nem fognak.

Nagy-Várad, 1911. szept. 25.

Eleméry Ferenc,
katonai tanácsnok.

A Liniment. Capsici comp.
a Richter-féle Hergony-Pain-Expeller
pótléka.

Ezen állományt kitűnő és fájdalomcsillapító hatású készítménynek használták baltiszor bevezetésénél, — a mely minden gyógy-szerben kapható, — mindig ügyeljenek le- gyünk a „Hergony” védjegyre és a Richter cégre.

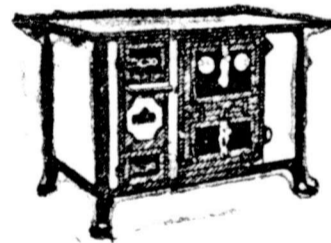
ELADÓ egy 15 változatú
Zimmerman-féle
egészen új
HARMONIUM.
Cím a kiadóhivatalban

Uradalmak, gazdaságok, községek ha jó kútat akarnak, forduljanak:

Márkutz József

villanyerőre berendezett épület és diszműlakatos ipartelepéhez

NAGYVÁRAD, Pereces-utca 9. szám.

Szép, tartós és jól főző

takaréktűzhelyek

és lakatos tömegáruk állandó raktáron.

Drótkerítéseket a legjutányosabb áron készít.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Bámulatba ejt mindenkit az „ILLATSZER KIRÁLY” árai!

Körözspart, Lévay-palota.

Figyeljen az árakra.

1 üveg Odol	74 kr.
1 » francia szájviz	25 »
1 » száj szagtalanító	50 »
1 tubus dr Heyder fogcrém	50 »
8 » Thymol	20 »
1 » Stomatin	20 »
1 » téglgy Odontin fogpaszta	55 »
1 drb Odontin betét	55 »
1 üveg Picavan	98 »
1 üveg Bay Rum	35 »
1 » Jera violette brillantín	30 »
1 » francia brillantín	15, 22, 35 »
1 » folyékony brillantín	50 »
1 » valódi dió olaj	15 »
1 » » » kivonat	75 »
1 drb bajuszktő	15, 20 55 »

1 üveg Kerpel kölnömítő	88 kr.
1 téglgy Margit crém	40 »
1 » Diana crém	65 »
1 drb Dianna szappan	65 »
1 dob Lickner puder	38 »
1 » amerikai porcellán puder	1 frt 20 »
1 üveg amerikai petrol	50 »
1 » Emke hajszesz hajhullás ellen	1 frt — »
1 fekete champos	12 »
1 rud rozsa Glycerin szappan	20 »
8 drb francia ibolya szappan	50 »
1 » Kielhauser ibolya glycerin szappan	28 »
1 » Speick szappan	28 »
1 » Windsor szappan	38 »
1 tubus kaloderma	28 »
1 » Beloderma kölnömítő	20 »
1 üveg téglgy tejcsém	20 »

1 esomag eredeti Gillette kés	1 frt 35 kr
1 Gillette utánzatu borotva készlet	1 » 50 »
1 valódi serte hajkefe	70 »
1 dublé bajuszkefe	20 »
1 valódi serte ruhakefe	45 »
1 körömkefe	05 »
1 surolókefe óriási	20 »
1 surolókefe kisebb	10 »
12 drb Royal angol cipő csém	96 »
1 drb cipőcrém-kefe kenőkefével	70 »
1 » cipőfényesítő fland	20 »
1 » Jurigatem Zománc	30 »
1 rutz vörös gumicső	60 »
Egynegyed Ko Brassz watta	35 »

805

Gummi ágylepedő 6 féle minőség igen olcsón, mindennemű betegápolási cikk legolcsóbban, minden más itt fel nem sorolt pipere és háztartási cikkeik legnagyobb választékban, igen olcsón! Szájt sebének ellensége, ha személyesen meg nem győződik az ákról.

Nincs vásárlási kényszer! Illatszerek kimérve a legmodernebb Odeurökbem!

KAJARI ÖDÖN
ELECTROTECHNIKAI VÁLLALATA

NAGYVÁRAD
BEÖTHY ÖDÖN U. 46

Készít villamos világítási és erőátviteli, valamint csengő és házi telefon berendezéseket. A legjobb minőségű Dr. JUSTH-féle Wolframlámpák 2 korona 30 fillérért kaphatók.

Sal Ferencz-utca 13. sz. alatt csinos 2 szobás alkóvos lakás mellékkel — azonnalra kiadó.

Legolcsóbb forrás!

Divatos kézimunkák

kézimunka anyagbeszerzéséhez

KEPES ETELKA

himző előnyomda üzlete

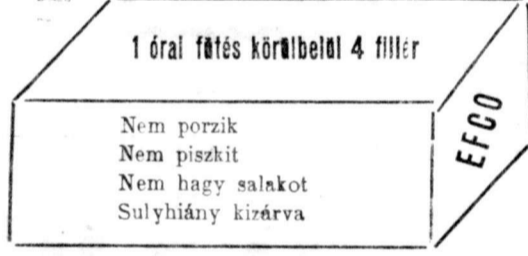
Rosuth Lajos-utcán,

hol monogramok, színes és fehérhimzés, fehérneműek, Zugblousok készítése a legszebben eszközöztetnek.

E F C O

Porosz-szalon kőszentéglá a legkiválóbb

fűtőanyag

100 darab házhoz szállítva

5 korona.

Kizárólagos képviselet

Weisz Lajos

kereskedelmi és műszaki irodája

Szacsavay-utca 81. sz.

Telefon 323.

Videki megrendelést pontosan eszközöl

Formára és tartósságra felülmulhatatlanok a MOSKOVITS

anatomiai czipők.

Egységárak: 10, 13, 17 korona

Nagyvárad, fióközletek:

I. Kossuth-utca 5. Gyár-épület.

II. Bémer-tér, Bazár-épület.

III. Zöldfa-utca 7. sz. Dr. MUNK-ház.

Moskovits Farkas és Társa
czipő és csizmagyar részvénytársaság.

Telefon: 629. sz.

Telefon: 629. sz.

PÁL SÁNDOR

műbútorasztalos

Nagyvárad, Uri-utca 49. szám.

Elvállal minden szakmájába vágó munkát, u. m.: matt és fényezett szobaberendezések, konyhabútorok készítését és portál munkákat.

Jó és tisztes munkaért jótallók.

Telefon: 629. sz.

Telefon: 629. sz.

192

TARSOLY és RISZTO különlegességek vaskereskedésében
Nagyvárad, Rakóci-ut. Minden vasárnap kirakat kiállítás.